

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษานี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลแม่แฝก อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้แบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามผลการศึกษานำเสนอในรูปแบบตารางประกอบ คำบรรยาย แบ่งออกเป็น 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงาน จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านทัศนคติต่องาน ด้านการนิเทศงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ด้านสวัสดิการและค่าตอบแทน ด้านการสนับสนุนทางสังคมและการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในตำบลแม่แฝกโดยรวมและรายด้าน

ส่วนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ กับผลการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

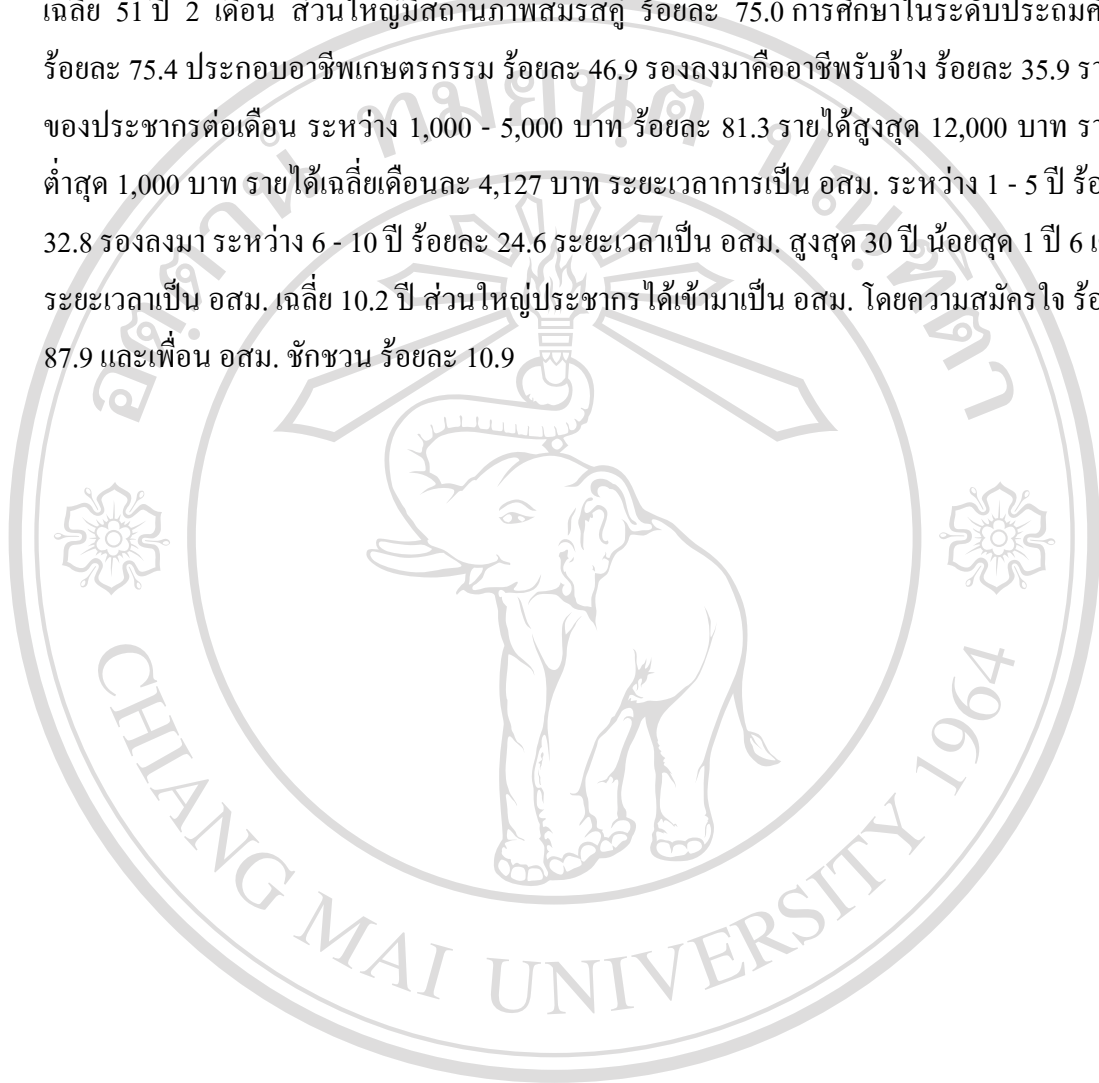
ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของประชากร (N= 256)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
หญิง	205	80.1
ชาย	51	19.9
อายุ (ปี)		
20 – 39	20	7.8
40 – 59	203	79.3
60 ปีขึ้นไป	33	12.9
อายุสูงสุด 79 ปี อายุต่ำสุด 20 ปี (อายุเฉลี่ย 51 ปี 2 เดือน)		
สถานภาพสมรส		
โสด	23	9.0
คู่	192	75.0
หม้าย	33	12.8
หย่า	5	2.0
แยก	3	1.2
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	193	75.4
มัธยมศึกษาตอนต้น	34	13.3
มัธยมศึกษาตอนปลาย	19	7.4
ปวช., ปวส. หรือเทียบเท่า	7	2.7
ปริญญาตรี	3	1.2

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพ		
เกษตรกร	120	46.9
ค้าขาย	28	10.9
รับจ้าง	92	35.9
ข้าราชการบำนาญ	1	0.4
แม่บ้าน/พ่อบ้าน	15	5.9
รายได้ต่อเดือน (บาท)		
1,000 – 5,000	208	81.3
5,001 – 10,000	47	18.4
มากกว่า 10,000	1	0.3
(รายได้ต่ำสุด 1,000 บาท รายได้สูงสุด 12,000 บาท ค่าเฉลี่ย 4,127 บาท ค่ามัธยฐาน 4,000 บาท)		
ระยะเวลาเป็น อสม. (ปี)		
1 – 5	84	32.8
6 – 10	63	24.6
11 – 15	60	23.4
16 – 20	21	8.2
21 – 25	15	5.9
26 – 30	13	5.1
(ระยะเวลาเป็น อสม. สูงสุด 30 ปี ต่ำสุด 1 ปี 6 เดือน เฉลี่ย 10 ปี 2 เดือน)		
วิธีการเข้ามาเป็น อสม.		
สมัครใจ	225	87.9
เพื่อนที่เป็น อสม. ชักชวน	28	10.9
เจ้าหน้าที่สาธารณสุขชักชวน	3	1.2

จากตารางที่ 1 พบว่าประชากรส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 80.1 มีอายุระหว่าง 40 - 59 ปี ร้อยละ 79.3 รองลงมาคืออายุ 60 ปี ขึ้นไป ร้อยละ 12.9 โดยมีอายุต่ำสุด 20 ปี อายุสูงสุด 79 ปี อายุเฉลี่ย 51 ปี 2 เดือน ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสคู่ ร้อยละ 75.0 การศึกษาในระดับประถมศึกษา ร้อยละ 75.4 ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ร้อยละ 46.9 รองลงมาคืออาชีพรับจ้าง ร้อยละ 35.9 รายได้ของประชากรต่อเดือน ระหว่าง 1,000 - 5,000 บาท ร้อยละ 81.3 รายได้สูงสุด 12,000 บาท รายได้ต่ำสุด 1,000 บาท รายได้เฉลี่ยเดือนละ 4,127 บาท ระยะเวลาการเป็น อสม. ระหว่าง 1 - 5 ปี ร้อยละ 32.8 รองลงมา ระหว่าง 6 - 10 ปี ร้อยละ 24.6 ระยะเวลาเป็น อสม. สูงสุด 30 ปี น้อยสุด 1 ปี 6 เดือน ระยะเวลาเป็น อสม. เฉลี่ย 10.2 ปี ส่วนใหญ่ประชากรได้เข้ามาเป็น อสม. โดยความสมัครใจ ร้อยละ 87.9 และเพื่อน อสม. ชักชวน ร้อยละ 10.9

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

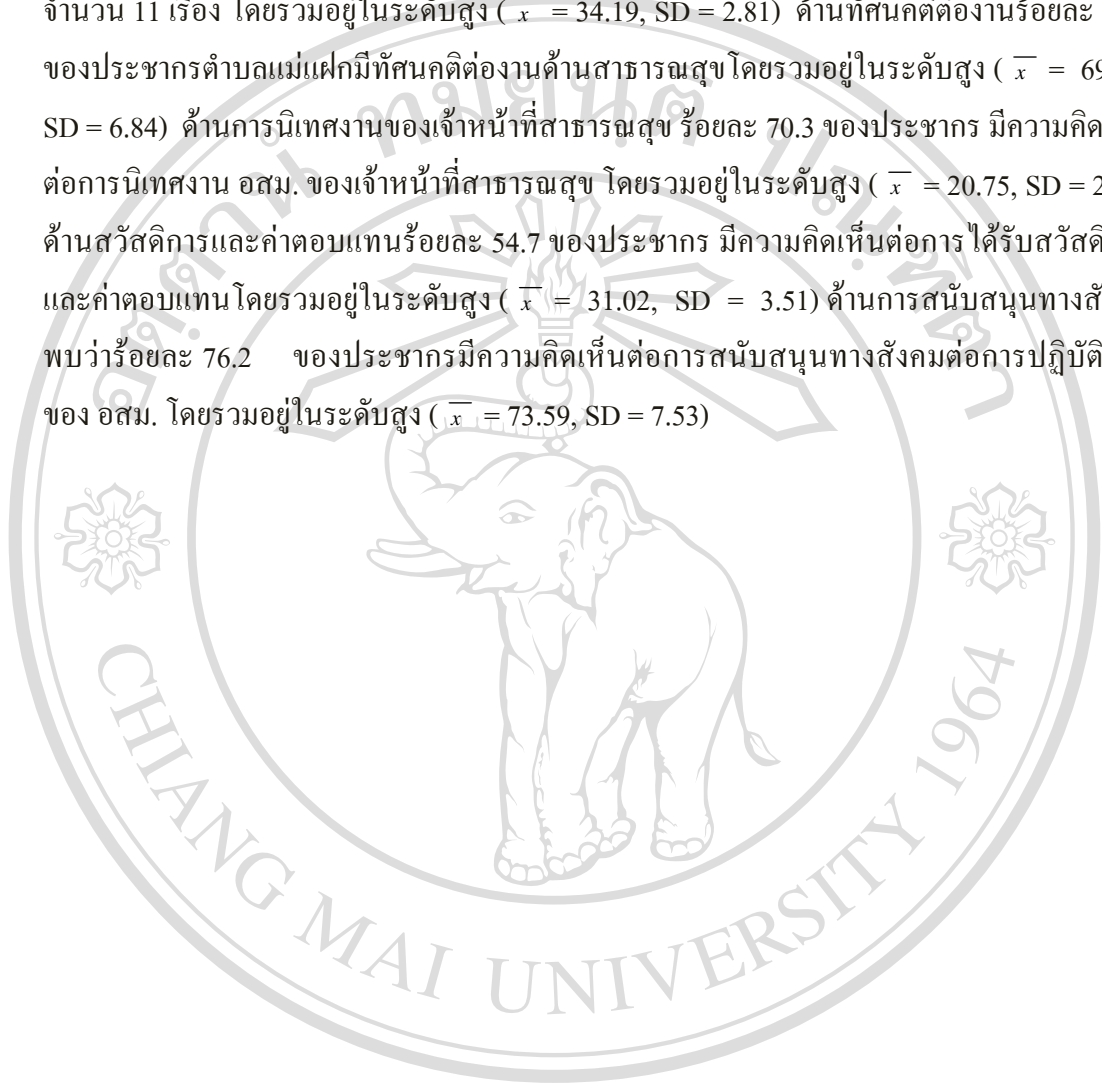
ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงาน

จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านทัศนคติ ต่องาน ด้านการนิเทศงานของเจ้าหน้าที่ สาธารณสุข ด้านสวัสดิการและค่าตอบแทน ด้านการสนับสนุนทางสังคม และการปฏิบัติงานของ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในตำบลแม่แฝก โดยรวมและรายด้าน

ตารางที่ 2 ร้อยละของประชากร ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตาม ปัจจัยที่มีผลต่อการ ปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (N= 256)

ปัจจัย	ระดับปัจจัย			\bar{X}	SD	การแปล ผล
	สูง	ปาน กลาง	ต่ำ			
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
1.ด้านความรู้	226 (88.3)	27 (10.5)	3 (1.2)	34.19	2.81	สูง
2.ด้านทัศนคติต่องาน	228 (89.1)	28 (10.9)	0	69.34	6.84	สูง
3.ด้านการนิเทศงาน	180 (70.3)	76 (29.7)	0	20.75	2.85	สูง
4.ด้านสวัสดิการและค่าตอบแทน	140 (54.7)	115 (44.9)	1 (0.4)	31.02	3.51	สูง
5.ด้านการสนับสนุนทางสังคม	195 (76.2)	61 (23.8)	0	73.59	7.53	สูง
หมายเหตุ :	ด้านความรู้คะแนนเต็ม 40 คะแนน					
	ด้านทัศนคติต่องานคะแนนเต็ม 80 คะแนน					
	ด้านการนิเทศงานคะแนนเต็ม 24 คะแนน					
	ด้านสวัสดิการและค่าตอบแทนคะแนนเต็ม 40 คะแนน					
	ด้านการสนับสนุนทางคะแนนเต็ม 88 คะแนน					

จากตารางที่ 2 พบว่าด้านความรู้ ร้อยละ 88.3 ของประชากรมีความรู้ในเรื่อง โรคทั่วไปและโรคที่เป็นปัญหาสาธารณสุขของพื้นที่ตามหลักสูตรการอบรมฟื้นฟูความรู้ อสม. ปี พ.ศ. 2553 จำนวน 11 เรื่อง โดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 34.19$, $SD = 2.81$) ด้านทัศนคติต่องานร้อยละ 89.1 ของประชากรตำบลแม่แฝกมีทัศนคติต่องานด้านสาธารณสุข โดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 69.34$, $SD = 6.84$) ด้านการนิเทศงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ร้อยละ 70.3 ของประชากร มีความคิดเห็นต่อการนิเทศงาน อสม. ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข โดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 20.75$, $SD = 2.85$) ด้านสวัสดิการและค่าตอบแทนร้อยละ 54.7 ของประชากร มีความคิดเห็นต่อการได้รับสวัสดิการและค่าตอบแทนโดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 31.02$, $SD = 3.51$) ด้านการสนับสนุนทางสังคม พบว่าร้อยละ 76.2 ของประชากรมีความคิดเห็นต่อการสนับสนุนทางสังคมต่อการปฏิบัติงานของ อสม. โดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 73.59$, $SD = 7.53$)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

ตารางที่ 3 ร้อยละของประชากร ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตาม การปฏิบัติงานและระดับของการปฏิบัติงานโดยรวมและรายด้าน (N= 256)

การปฏิบัติงาน	ระดับของการปฏิบัติงาน			\bar{x}	SD	การแปลผล
	สูง	ปานกลาง	ต่ำ			
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
โดยรวม	245 (95.7)	11 (4.3)	0	156.77	11.41	ดี
1.ด้านปรับพฤติกรรมสุขภาพ	220 (85.9)	36 (14.1)	0	14.31	1.42	ดี
2.ด้านการดูแลสิ่งแวดล้อม ป้องกันควบคุมโรคติดต่อเฝ้าระวังป้องกันปัญหาสาธารณสุข	235 (91.8)	21 (8.2)	0	21.89	1.83	ดี
3.ด้านการบริหารจัดการวางแผนแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชน	241 (94.1)	15 (5.9)	0	18.54	1.48	ดี
4.ด้านการสื่อสารด้านสาธารณสุข	237 (92.6)	19 (7.4)	0	25.26	2.50	ดี
5.ด้านการประสานงานกับบุคคล องค์กรและเครือข่าย	237 (92.6)	19 (7.4)	0	25.26	2.50	ดี
6.ด้านการดูแลสิทธิประโยชน์ในหลักประกันสุขภาพ	243 (94.9)	13 (5.1)	0	18.82	1.59	ดี
7.ด้านการให้บริการสาธารณสุขแก่ประชาชน	228 (89.1)	28 (10.9)	0	28.45	2.95	ดี
8.ด้านการปฏิบัติงานที่ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน	155 (60.5)	98 (38.3)	3 (1.2)	16.38	2.32	ดี

หมายเหตุ : การปฏิบัติงานโดยรวมคะแนนเต็ม 176 คะแนน ด้านปรับพฤติกรรมสุขภาพคะแนนเต็ม 16 คะแนน ด้านการดูแลสิ่งแวดล้อมคะแนนเต็ม 24 คะแนน ด้านการบริหารจัดการวางแผนแก้ไข

ปัญหาและพัฒนาชุมชนคะแนนเต็ม 25 คะแนน ด้านการสื่อข่าวสารด้านสาธารณสุขคะแนนเต็ม 28 คะแนน ด้านการประสานงานกับบุคคลฯ คะแนนเต็ม 20 คะแนน ด้านการดูแลสิทธิประโยชน์ฯ คะแนนเต็ม 20 คะแนน ด้านการให้บริการสาธารณสุขแก่ประชาชนคะแนนเต็ม 32 คะแนน ด้านการปฏิบัติงานที่ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชนคะแนนเต็ม 20 คะแนน

จากตารางที่ 3 เมื่อพิจารณาโดยรวมและรายด้านพบว่าประชากร ร้อยละ 95.7 มีการปฏิบัติงานโดยรวมในระดับดี ($\bar{x} = 156.67$, $SD = 11.41$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่าประชากร มีการปฏิบัติงานในระดับดีในทุกด้าน ได้แก่ ด้านการปรับปรุงพฤติกรรมสุขภาพ ($\bar{x} = 14.32$, $SD = 1.42$) ด้านการดูแลสิ่งแวดล้อม ป้องกันควบคุมโรคติดต่อ เฝ้าระวังป้องกันปัญหาสาธารณสุขในหมู่บ้าน ($\bar{x} = 21.89$, $SD = 1.83$) ด้านการบริหารจัดการวางแผนแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชน ($\bar{x} = 18.54$, $SD = 1.48$) ด้านการสื่อข่าวสารด้านสาธารณสุข ($\bar{x} = 25.26$, $SD = 2.50$) ด้านการประสานงานกับบุคคล องค์กรและเครือข่าย ($\bar{x} = 13.02$, $SD = 2.69$) ด้านการดูแลสิทธิประโยชน์ ด้านหลักประกันสุขภาพของประชาชน ($\bar{x} = 18.82$, $SD = 1.59$) ด้านการให้บริการสาธารณสุข แก่ประชาชน ($\bar{x} = 28.45$, $SD = 2.95$) และด้านการปฏิบัติงานที่ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน (ศสมช.) ($\bar{x} = 16.38$, $SD = 2.32$)

ตารางที่ 4 ความสัมพันธ์ของปัจจัยกับผลการปฏิบัติงานในแต่ละด้านของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (N= 256)

การปฏิบัติงาน	ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงาน				
	ความรู้	ทัศนคติ ต่องาน	การนิเทศ งาน	สวัสดิการ และ ค่าตอบแทน	การ สนับสนุน ทางสังคม
	χ^2	χ^2	χ^2	χ^2	χ^2
โดยรวม	0.17	3.15	0.02	0.46	0.99
- ด้านปรับพฤติกรรมสุขภาพ	1.96	16.55**	2.88	1.17	12.63**
- ด้านการดูแลสิ่งแวดล้อม ป้องกันควบคุมโรคติดต่อ เฝ้าระวังป้องกันปัญหา สาธารณสุข	2.56	0.26	0.15	1.49	0.00
- ด้านการบริหารจัดการ วางแผนแก้ไขปัญหาและ พัฒนาชุมชน	2.12	1.34	2.20	0.50	2.29
- ด้านการสื่อสารด้าน สาธารณสุข	0.22	0.49	0.35	2.79	1.92
- ด้านการประสานงานกับ บุคคลองค์กรและเครือข่าย	5.12	18.40**	10.64*	17.63**	17.15**
- ด้านการดูแลสิทธิประโยชน์ ด้านหลักประกันสุขภาพ	0.29	2.07	0.08	0.06	1.62
- ด้านการให้บริการ สาธารณสุขแก่ประชาชน	0.79	0.36	0.09	4.82	4.82
- ด้านการปฏิบัติงานที่ศูนย์ สาธารณสุขมูลฐานชุมชน	6.51	3.32	7.53*	10.52*	5.94*

* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$

จากตารางที่ 4 เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่า

ความรู้ ไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับการปฏิบัติงานของประชากร ทั้ง 8 ด้าน ได้แก่ 1) การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม 2) ดูแลสิ่งแวดล้อม ป้องกันควบคุมโรค 3) บริหารจัดการวางแผนแก้ไข ปัญหาและพัฒนาชุมชน 4) สื่อข่าวสารด้านสาธารณสุข 5) ประสานงานกับบุคคลองค์กรและเครือข่าย 6) ดูแลสิทธิประโยชน์ด้านหลักประกันสุขภาพ 7) ให้บริการสาธารณสุขแก่ประชาชน 8) การปฏิบัติงานที่ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน

ทัศนคติมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของประชากร ในด้านการปรับพฤติกรรมสุขภาพ และด้านการประสานงานกับบุคคล องค์กรและเครือข่ายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01$)

การนิเทศงาน อสม. ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงาน ของประชากร ในด้านการประสานงานกับบุคคล องค์กรและเครือข่ายและด้านการปฏิบัติงานที่ศูนย์ สาธารณสุขมูลฐานชุมชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

สวัสดิการและค่าตอบแทน มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของประชากร ในด้านการ ประสานงานกับบุคคล องค์กรและเครือข่าย และด้านการปฏิบัติงานที่ศูนย์สาธารณสุข มูลฐานชุมชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01, p < 0.05$)

การสนับสนุนทางสังคมมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของประชากร ในด้านการปรับ พฤติกรรมสุขภาพ ด้านการประสานงานกับบุคคล องค์กรและเครือข่ายและด้านการปฏิบัติงาน ที่ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01, p < 0.01, p < 0.05$)

ส่วนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ กับผลการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

ตารางที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความรู้กับผลการปฏิบัติงาน โดยรวม (N= 256)

ปัจจัยด้านความรู้	ผลการปฏิบัติงาน			ค่าสถิติ
	ระดับต่ำ (N = 0)	ระดับปานกลาง (N=11)	ระดับดี (N=245)	
ระดับต่ำ	0	0	3(1.2)	$\chi^2=0.17$ $p > 0.05$
ระดับปานกลาง	0	1(9.10)	26(10.60)	
ระดับสูง	0	10(90.9)	216 (88.20)	

จากตารางที่ 5 พบว่าความรู้ไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับผลการปฏิบัติงานของประชากร

ตารางที่ 6 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านทัศนคติกับผลการปฏิบัติงาน โดยรวม (N= 256)

ปัจจัยด้านทัศนคติ	ผลการปฏิบัติงาน			ค่าสถิติ
	ระดับต่ำ (N = 0)	ระดับปานกลาง (N=11)	ระดับดี (N=245)	
ระดับต่ำ	0	0	0	$\chi^2= 3.15$ $p > 0.05$
ระดับปานกลาง	0	3(27.3)	25(10.20)	
ระดับสูง	0	8(72.7)	220(89.80)	

จากตารางที่ 6 พบว่าทัศนคติไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับผลการปฏิบัติงานของประชากร

ตารางที่ 7 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการนิเทศงานกับผลการปฏิบัติงาน โดยรวม (N= 256)

ปัจจัยด้านการนิเทศงาน	ผลการปฏิบัติงาน			ค่าสถิติ
	ระดับต่ำ (N = 0)	ระดับ ปานกลาง (N=11)	ระดับสูง (N=245)	
ระดับต่ำ	0	0	0	$\chi^2=0.02$ $p > 0.05$
ระดับปานกลาง	0	3(27.3)	73(29.80)	
ระดับสูง	0	8(72.7)	172(70.20)	

จากตารางที่ 7 การนิเทศงาน อสม. ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับผลการปฏิบัติงานของประชากร

ตารางที่ 8 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านสวัสดิการและค่าตอบแทนกับผลการปฏิบัติงาน โดยรวม (N= 256)

ปัจจัยด้านสวัสดิการและ ค่าตอบแทน	ผลการปฏิบัติงาน			ค่าสถิติ
	ระดับต่ำ (N = 0)	ระดับ ปานกลาง (N=11)	ระดับสูง (N=245)	
ระดับต่ำ	0	0	1(0.4)	$\chi^2=0.46$ $p > 0.05$
ระดับปานกลาง	0	6(54.5)	109(44.9)	
ระดับสูง	0	5(45.5)	135(54.7)	

จากตารางที่ 8 สวัสดิการและค่าตอบแทนไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับผลการปฏิบัติงานของประชากร

ตารางที่ 9 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการสนับสนุนทางสังคมกับผลการปฏิบัติงาน โดยรวม (N= 256)

ปัจจัยด้านการสนับสนุนทางสังคม	ผลการปฏิบัติงาน			ค่าสถิติ
	ระดับต่ำ (N = 0)	ระดับปานกลาง (N=11)	ระดับสูง (N=245)	
ระดับต่ำ	0	0	0	$\chi^2 = 0.99$ $p > 0.05$
ระดับปานกลาง	0	4(36.4)	57(23.3)	
ระดับสูง	0	7(63.6)	188(76.7)	

จากตารางที่ 9 การสนับสนุนทางสังคมไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับผลการปฏิบัติงานของประชากร

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved